

خدمات و مراقبت‌های بالینی در منازل

پیرو تصویب و ابلاغ آئین نامه مراکز ارائه خدمات و مراقبت‌های بالینی در منازل (24598/ک مورخ 1378/12/9) و جهت ایجاد بستری الگو و نمونه در زمینه اجرا دستورالعمل اجرایی این آئین نامه به شرح ذیل ارائه میگردد:

مشخصات و ملزومات مورد نیاز:

1- مرکز به عنوان محل هماهنگ کننده جهت ارائه خدمات بالینی بین خدمات دهندگان (پزشکان و پیراپزشکان طرف قرارداد همکاری) و خدمت گیرندگان (بیماران و نیازمندان به مراقبت و نگهداری در منازل) به صورت شبانه روزی عمل خواهند نمود.

2- حداقل فضای فیزیکی مورد نیاز شامل: سالن پذیرش و عقد قرارداد- سرویس بهداشتی- بایگانی

3- مرکز می بایست مجهز به سیستم مکانیزاسیون باشد(حداقل شامل یک دستگاه رایانه و چاپگر و یک (MODEM)

4- مرکز موظف به تکمیل فرم‌های پیوستی شماره 1(فرم ثبت اطلاعات بیماران که در اولین ویزیت بیماران و خدمت گیرندگان تکمیل می گردد) و فرم شماره 2 (ثبت مشخصات پزشکان و پیراپزشکان طرف قرارداد با مراکز) و فرم شماره 3(نمونه قرارداد منعقد بین خدمت گیرندگان و مراکز) و فرم شماره 4(نمونه فرم ارزیابی اولیه مددخواه در صورت نیاز به ارائه خدمات پیراپزشکی مدت دار) می باشد.

5- مراکز در صورت ارائه خدمات آمبولانس خصوصی ، موظف به رعایت مفاد الزامات آئین نامه مربوطه خواهند بود.

6- وجود تجهیزات پزشکی مورد نیاز جهت ارائه خدمات، در محل مرکز الزامی نبوده و مرکز می تواند با افراد و یا مراکز درمانی دیگر جهت استفاده از تجهیزات آنها، قرارداد همکاری منعقد نماید(بدیهی است نظارت بر کیفیت و کمیت تجهیزات بکارگرفته شده توسط این مراکز، برعهده کارشناسان و بازرسان نظارت بر درمان معاونت درمان دانشگاه/ دانشکده مربوطه خواهد بود)

تبصره : ارائه خدمات تزریقات، پانسمان واکسیناسیون ویزیت و ... در محل مراکز ستادی ارائه خدمات بالینی مجاز نمی باشد.

شرایط و نحوه پذیرش و ویزیت بیماران و خدمت گیرندگان:

1- جهت خدمات ویزیت پزشکی به تنهایی ، پزشک طرف قرارداد و یا مرکز موظف به حضور بر بالین بیمار در منزل با رویوش سفید پزشکی واتیکت و کارت شناسایی و تکمیل فرم مشخصات بیمار به همراه اقدامات تشخیصی و درمانی انجام شده می باشد. بدیهی است کلیه تجهیزات مورد لزوم جهت معاینه بیمار برحسب نوع بیماری می بایست در بالین بیمار مهیا باشد.

2- جهت ارائه خدمات پرستاری، پیراپزشکی می بایست در اولین مراجعه بر بالین توانخواه در صورت عدم وجود نسخه و یا دستور پزشک معالج قبلی ، پزشک و گروه پیراپزشک مربوطه حضور داشته و با تکمیل فرم

ثبت اطلاعات به صورت مشترک نسبت به ارائه برنامه درمانی ، نگهداری و توانبخشی جهت عقد قرار داد خدمتی اقدام نمایند.

- ظرفیت تاسیس مراکز ارائه خدمات بالینی در منازل براساس نیاز منطقه ای دانشگاهها و با تأیید هیئت رئیسه دانشگاههای علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه خواهد بود(مفاد بخشنامه مقام محترم وزارت به شماره 4554/ک مورخ 1387/4/21)

- مراکز ارائه خدمات و مراقبتهای بالینی در منازل موظف به تکمیل فرم پیوستی شماره 5) در خصوص متقاضیان همکاری با مرکز) می باشند . بدیهی است ارائه آمار عملکرد و لیست پرسنل همکار و طرف قرار داد به معاونتهای درمان و دارو دانشگاهها/ دانشکده های علوم پزشکی از وظایف اینگونه مراکز می باشد.

- ارائه کلیه خدمات و مراقبتهای بالینی در منازل توسط مراکز درمانی بزرگتر همچون درمانگاهها، بیمارستانها و.... می بایست به شرط همکاری با یکی از موسسات ارائه خدمات و مراقبتهای بالینی در منزل و توسط مراکز دارای مجوز قانونی از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی صورت پذیرد.

دکتر محمدعلی بیطرف

معاون درمان

آئین نامه تاسیس مراکز ارائه خدمات و مراقبتهای بالینی

ماده 1: تعریف : مرکز ارائه خدمات و مراقبتهای بالینی در منازل، مرکزی است که به منظور ارائه خدمات بالینی و بهداشتی شامل: انجام کلیه دستورات پزشکی و پیراپزشکی و بهداشتی در منزل با حداقل مراجعه مستقیم بیمار به مراکز کلینیکی و پاراکلینیکی تاسیس می گردد .
تبصره: مرکز ارائه خدمات و مراقبتهای بالینی در منازل که در این آئین نامه به اختصار مرکز نامیده می شود مرکزی است که طبق ضوابط ومقررات بهداشت و درمان و آموزش پزشکی بعد از اخذ پروانه قانونی دائر می شود.

ماده 2: افراد همکار در این مرکز به سه گروه زیر تقسیم می شوند .

1-2 : گروه پزشکی شامل : پزشک عمومی ومتخصص رشته های مختلف بالینی

2-2 : گروه پیراپزشکی شامل : پرستار- ماما- فیزیوتراپ و کلیه واجدین حرف پیراپزشکی که به نحوی در پیشگیری، تشخیص درمانی و توانبخشی دخالت دارند .

3-2 : گروه پشتیبانی

ماده 3 : مدارك لازم جهت هر يك از گروههای مذکور به ترتیب ذیل می باشد .

1-3 :گروه پزشکی- پزشک:

- دارا بودن پروانه مطب (مجوز اشتغال در بخش خصوصی) جهت شهر و یا منطقه فعالیت

- گواهی عدم سوء پیشینه کیفری یا در صورت اشتغال رسمی، ارائه تصویر آخرین حکم استخدامی که به تأیید محل خدمت رسیده باشد.

- گواهی عدم محرومیت از طبابت از سازمان نظام پزشکی

2-3 : گروه پیراپزشکی

- گواهی پایان طرح و خدمات قانونی

- گواهي عدم سوء پيشينه كيفري ويا درصورت اشتغال رسمي : ارائه تصوير آخرين حكم استخدا مي كه به تاييد محل خدمت رسیده باشد .

3-3 : گروه پشتيباني:

- گواهي عدم سوء پيشينه كيفري ويا درصورت اشتغال رسمي : ارائه تصوير آخرين حكم استخدا مي كه به تاييد محل خدمت رسیده باشد .

ماده 4 : به هر مركز يك پروانه تاسيس و يك پروانه مسئول فني اعطاء مي گردد. اين پروانه ها، پروانه هاي قانوني مي باشند كه از طريق حوزه معاونت درمان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشكي پس از تصويب كميسيون قانوني تشخيص امور پزشكي موضوع ماده 20 قانون مربوط به مقررات امور پزشكي، داروئي مواد خوردني و آشاميدني مصوب سال 1334 و اصلاحيه سال 1367 آن جهت فعاليت مركز صادر خواهد شد . تبصره : به هر متقاضي واحد شرايط و صلاحيت موضوع اين آئين نامه فقط پروانه تاسيس يك مركز تعلق خواهد گرفت .

ماده 5 : موسس و مسئول فني در صورت احراز شرايط مي تواند شخص واحد باشد .

تبصره : موسس و مسئول فني مي بايست پزشك باشند .

ماده 6: پروانه تاسيس بنام اشخاص حقيقي و حقوقي و خيره و تعاوني هاي بهداشتي درماني صادر خواهد شد .

ماده 7: مركز موظف است در مورد درخواست بيمار يا وابستگان او جهت انجام خدمات بهداشتي درماني در منزل فهرستي را در حيطه عمليات مراقبتي مركز كه تعرفه بهاي خدمات را مشخص مي نمايد تنظيم و به اطلاع و رويت گيرنده خدمات برساند .

ماده 8: سقف ارائه خدمات مركز ميتواند شامل موارد ذيل باشد:

8-1 : ويزيت در منزل

8-2 : ارائه خدمات فيزيو تراپي، كار درماني و توانبخشي در منزل با دستور پزشك

8-3 : نگهداري بيماران ناتوان و نيازمند خدمات پرستاري در منزل با نظارت پزشك

8-4 : تزريقات و پانسمان در منزل با دستور پزشك

8-5 : انجام نمونه گيري خون و ادرار با دستور پزشك جهت انواع آزمايشات

8-6 : انجام اقدامات تشخيصي اوليه مثل (راديوگرافي پرتابل، گرفتن نوار قلب و) با دستور پزشك

8-7 : انجام اقدامات اوليه درماني مثل (احياء قلب- ريه - سونداژ- شستشوي معده و اتل گيري) زير نظر و دستور پزشك

8-8 : تهيه داروي تجويز شده توسط پزشك و ارائه به بيمار

8-9 : ويزيت اوليه بيمار در منزل و درصورت نياز به ارائه خدمات در مراكز درماني مجهز، انتقال بيمار به درمانگاه و يا بيمارستان طرف قرار داد با مركز

8-10 : ارائه خدمات آموزشي درخصوص (تشخيص بموقع علائم بيماري - چگونگي مصرف دارو- خود مراقبتي در منزل- بهداشت جسمي، رواني، اجتماعي - بهداشت ازدواج - مراقبتهاي در منزل مجاز نمي باشد) - IUD دوران بارداري و پس از زايمان - تنظيم خانواده (گذاشتن نحوه مراقبت نوزاد شير خوار- نحوه برخورد با بيماريهاي واگير و غير واگير- بررسي

وضعيت سلامت افراد خانواده- و اندازه گيري فشارخون و علائم حياتي- رعايت اصول نگهداري بيمار در منزل

8-11 : ارائه كلييه خدمات پرستاري در منزل

8-11 : نقل و انتقال بيماران به مراكز درماني و تشخيصي در صورت دارا بودن واحد آمبولانس

8-13 : انجام واكسيناسيون در منزل

14-8 : ارائه مشاور تغذیه و رژیم درمانی در منزل

تبصره: ایجاد واحد واکسیناسیون در مرکز می بایست براساس مفاد آئین نامه مراکز آمبولانس خصوصی انجام شود.

ماده 9: وظایف مسئول فنی مرکز به شرح زیر می باشد .

9-1 : سرپرستی کلیه امور فنی و خدمات پزشکی و پیراپزشکی و مسئولیت رعایت موازین قانونی

9-2 : نظارت بر انتخاب و بکارگیری نیروی انسانی واجد شرایط و صلاحیت براساس ضوابط مورد قبول وزارت متبوع برای اینگونه موسسات و نظارت بر عملکرد آنها

9-3 : رسیدگی به شکایات فنی بیماران و پاسخگویی به آنان و مراجع ذیصلاح

9-4 : جلوگیری از ارائه خدمات پزشکی و پیراپزشکی غیر مجاز و خارج از وظایف مرکز

9-5 : ارائه آمار فعالیت ماهانه مرکز به تفکیک خدمات تشخیصی، درمانی ، توانبخشی و پرستاری به دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه (لازم است آمار مربوط به فعالیتهای بهداشتی به حوزه معاونت بهداشتی دانشگاه / دانشکده مربوطه نیز منعکس گردد .

9-6 : اعلام فهرست اسامی پزشکان و پیراپزشکان که در ساعات مختلف با مرکز همکاری می نمایند، به دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه

ماده 10 : مرکز جهت ارجاع بیماران به مراکز درمانی مجهزتر می بایست حداقل با یک درمانگاه عمومی شبانه روزی و یک بیمارستان غیر تخصصی قرار داد همکاری منعقد نماید.

تبصره: مرکز بهداشت در صورت نداشتن واحد آمبولانس می تواند جهت نقل و انتقال بیماران به مراکز تشخیصی و درمانی و بیمارستان با مراکز آمبولانس خصوصی قرارداد همکاری منعقد نماید.

ماده 11 : مرکز جهت ارتباطات باید حداقل دارای دو خط مستقل تلفن باشد .

ماده 12 : مرکز بر حسب شرح وظایف خود بایستی محل مناسبی را به همراه تجهیزات مورد نیاز به معاونت درمان دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه معرفی نماید .

ماده 13 : محل ساختمان مرکز و تجهیزات موجود در آن باید قبل از صدور پروانه و مجوز بهره برداری توسط کارشناسان ذیربط دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه مورد ارزشیابی و تایید قرار گیرد .

ماده 14 : نظارت و ارزشیابی کلیه خدمات اینگونه مراکز در سراسر کشور به عهده دانشگاهها / دانشکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هر استان خواهد بود .

ماده 15 : پس از کسب موافقت اصولی از وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی حداکثر ظرف مدت یک سال مهلت مندرج در قرار داد تاسیس، منعقد بین وزارت متبوع و متقاضیان، باید مرکز جهت ارائه خدمات آماده و قبل از شروع به کار، مراتب جهت بازدید تایید نهایی به دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه کتباً اعلام گردیده و در صورت عدم آمادگی بنا به دلایلی، بر اساس مفاد قرار داد تاسیس عمل خواهد شد .

ماده 16 : تغییرات نام محل و مرکز باید با هماهنگی دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و با موافقت وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی باشد و در این صورت پروانه جدید به نام و یا برای محل جدید صادر خواهد شد .

ماده 17 : مسئول فنی میتواند در صورت غیبت به مدت کمتر از سه ماه یک نفر جانشین را با تایید موسس مرکز بطور موقت انتخاب و کتباً به دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه معرفی نماید .

تبصره : در صورتیکه غیبت مسئول فنی بیش از سه ماه بطول انجامد پروانه اش لغو خواهد شد .

ماده 18 : در صورتیکه موسس یا موسسین به دلایل موجهی قصد تعطیل و انحلال مرکز را داشته باشند باید مراتب را با ذکر دلیل و مستندات لازم حداقل سه ماه قبل از اقدام به دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه گزارش نمایند .

ماده 19 : تشکیل پرونده شامل: ضبط مشخصات کامل بیمار- نام پزشک و پیراپزشک و مراحل سیر بیماری و اقدامات انجام شده برای بیمار بایگانی و نگهداری مدارک جهت هر یک از خدمات گیران الزامی است .

ماده 20 : در صورتی که موسس و یا موسسین مرکز از ضوابط مقررات موضوع این آئین نامه تخطی نمایند به نحو زیر اقدام خواهد شد:

20-1 : تذکر شفاهی با قید موضوع در صورت جلسه بازرسی محل توسط دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ذیربط

20-2 : اخطار کتبی توسط دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه

20-3 : لغو پروانه تاسیس و تعطیل مرکز به مدت یک تا سه ماه به پیشنهاد دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده 20

20-4 : لغو پروانه تاسیس و تعطیل مرکز به مدت سه ماه تا یکسال به پیشنهاد دانشگاه/ دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده 20

20-5 : لغو دائم پروانه تاسیس مرکز به پیشنهاد دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مربوطه و تصویب کمیسیون قانونی موضوع ماده 20 و در صورت لزوم اعلام به مراجع قضایی

این آئین نامه شامل 21 ماده و 6 تبصره در تاریخ 1378/7/17 به تصویب رسید